

ВННК
USEC

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ННВК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОНСОРЦІУМ»
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

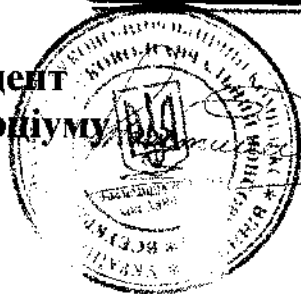

СЕРТИФІКАТ

учасника Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ТРАНСФОРМАЦІЙНА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА», виданий
(Державна реєстрація УкрІНТЕІ посвідчення № 103 від 5 березня 2019 р.)

ГАРБАР ЖАННІ ВОЛОДИМИРІВНІ

Президент
Консорціуму

Г. М. Калетнік

Ректор
ВНАУ

В. А. Мазур

6 - 7 червня 2019 року
м. Вінниця

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ННБК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОНСОРЦІУМ»
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРОДОВОЛЬЧИХ РЕСУРСІВ НААН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР І ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НААН УКРАЇНИ
ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ САДІВНИЦТВА НААН УКРАЇНИ

ПРОГРАМА

Всеукраїнської науково-практичної конференції
**«ТРАНСФОРМАЦІЙНА ДИНАМІКА
РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА»**

6 – 7 червня 2019 року

м. Вінниця

6 - 7 червня 2019 року

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

6 червня (четвер)	Заїзд учасників конференції
8.00 – 10.00	реєстрація учасників пленарного засідання, кава-брейк (корпус 2, 1 поверх)
10.00 – 13.00	пленарне засідання (аудиторія 2220)
13.00 – 14.00	перерва на обід (їдальня університету)
14.00 – 17.00	екскурсійна програма «Вінниця – перлина Поділля» (Ботанічний сад ВНАУ, музей-садиба М. І. Пирогова, екскурсія містом)
7 червня (п'ятниця)	
8.00 - 10.00	реєстрація учасників секційних засідань, кава-брейк (корпус 5, 1 поверх)
10.00 - 13.00	секційні засідання Секція 1. Економічні проблеми сучасного розвитку підприємств та галузей агропромислового комплексу (аудиторія 541) Секція 2. Актуальні питання менеджменту та маркетингу в діяльності підприємств АПК (аудиторія 551) Секція 3. Проблеми та пріоритети модернізації аграрної політики України (аудиторія 533) Секція 4. Проблематика та пріоритетні напрями розвитку відновлюваної енергетики в агропромисловому секторі економіки (аудиторія 540) Секція 5. Організаційно-правове та інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання (аудиторія 531)
13.00 - 13.30	підведення підсумків (аудиторія 531)
13.30 - 15.00	перерва на обід (їдальня, корпус 5)
15.00 - 17.00	від'їзд учасників конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні	до 10 хв.
Доповідь на секційному засіданні	до 5 хв.
Дискусія	до 3 хв.

6 - 7 червня 2019 року

РОБОТА СЕКЦІЙ

10.00 - 13.00

**СЕКЦІЯ 1. «ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ ТА ГАЛУЗЕЙ АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ»**

(ВНАУ, корпус 5, аудиторія 541)

Голова секції – ГАРБАР Жанна Володимирівна – доктор економічних наук,
професор кафедри аграрного менеджменту
Секретар секції – КУБАЙ Оксана Григорівна – кандидат економічних наук,
доцент кафедри аграрного менеджменту

- 10.00 - 10.05** «Науково-прикладні основи сталого сільського розвитку України»
ЖУК Валерій Миколайович – доктор економічних наук, професор, академік
НААН України, головний науковий співробітник відділу обліку та
оподаткування Національного наукового центру «Інститут аграрної
економіки»
- 10.05 - 10.10** «Інноваційний розвиток аграрного сектора України: теорія, практика,
перспективи»
ГАРБАР Жанна Володимирівна – доктор економічних наук, професор
кафедри аграрного менеджменту Вінницького національного аграрного
університету
- 10.31 - 10.15** «Пріоритетне управління аграрним землекористуванням в контексті
інклюзивного розвитку»
КУШНЕЦЬ Лариса Євгенівна – доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу економіко-екологічних проблем приморських регіонів
Інституту проблем ринку економіко-екологічних досліджень НАН України
- 10.15 - 10.20** «Використання паливно-енергетичних ресурсів у аграрному секторі
економіки»
ЗАХАРЧУК Олександр Васильович – доктор економічних наук, старший
науковий співробітник, завідувач відділу інвестиційного та матеріально-
технічного забезпечення Національного наукового центру «Інститут аграрної
економіки»
- 10.20 - 10.25** «Прибутковість сільськогосподарських підприємств як фактор
розвитку аграрного бізнесу»
КУБАЙ Оксана Григорівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри
аграрного менеджменту Вінницького національного аграрного університету
- 10.25 - 10.30** «Вектори екосистемного підходу до зеленого розвитку сільських
територій»
КОВАЛЬЧУК Світлана Ярославівна – кандидат економічних наук, доцент
кафедри економіки Вінницького національного аграрного університету

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ

Аграрна галузь за останнє десятиріччя стала чи не єдиною складовою вітчизняної економіки, що у непростих обставинах продовжує стабільно нарощувати виробництво й експорт і може бути локомотивом економічного зростання в Україні.

Особливості аграрного підприємництва, які виокремлюють його з-поміж інших сфер підприємницької діяльності, такі:

- вплив природних умов;
- нееластичність пропозиції землі у межах національної економіки;
- велике розмаїття виробленої продукції;
- нееластичність попиту на сільськогосподарську продукцію;
- високий ступінь територіально-регіональної спеціалізації;
- своєрідність виробничої структури, різний соціальний статус працівників, зайнятих у агровиробництві.

Сутність інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки полягає у розробці і впровадженні в аграрне виробництво прогресивних методів ведення господарства, в основі яких лежать методи ефективного виробництва продукції, застосуванні нового покоління техніки, використанні нової кадрової політики з врахуванням накопиченого наукового та інноваційного потенціалу.

В інноваційному розвитку підприємств аграрної сфери можна виокремити такі його складові:

- економічна (зміна методів і способів планування усіх видів виробничо-господарської діяльності, раціоналізація системи калькуляції внутрішньовиробничих витрат);
- технічна (вдосконалення наявних та створення нових технологій ведення сільськогосподарського виробництва, високоврожайних сортів культур і елітних порід тварин);
- соціальна (поліпшення умов і характеру праці, постійна підтримка високого рівня безпеки праці, професійна підготовка і підвищення кваліфікації кадрів);
- організаційна (запровадження нових форм і методів організації виробництва і праці, удосконалення організаційної структури підприємства).

Інноваційний процес в аграрній сфері тісно пов'язаний з організаційно-економічним, техніко-технологічним відновленням аграрного виробництва, спрямованим на його вдосконалення та виведення на якісно новий рівень функціонування.

Його особливістю є те, що він за своїм змістом є інтенсивним процесом зростання економіки на основі якісних перетворень через застосування нових знань.

Сучасний інноваційний розвиток аграрної сфери відбувається в умовах науково-технічної революції, яка системно охоплює й інші галузі, що її

обслуговують. Відтак, він має забезпечувати створення інноваційного продукту та практичне його освоєння.

Відбуваються істотні зрушення в аграрному виробництві, зокрема в організації сільського господарства, де основними складовими цих трансформацій є лібералізація аграрних ринків, екологічні проблеми, мультифункціональність сільських територій.

Дослідження динаміки виробництва сільськогосподарської продукції за останнє десятиліття свідчить про те, що майже 2/3 його приросту пов'язані з використанням досягнень науково-технічного прогресу, який базується на економічних і біологічних законах.

Відповідно у цьому процесі простежуються особливості, котрі продиктовані насамперед специфікою обробітку ґрунту, збору, зберігання, транспортування та переробки сільськогосподарської продукції, що визначає основні вектори інноваційного розвитку.

Тому сутність інноваційної діяльності й інноваційного розвитку аграрної сфери, на нашу думку, полягає у впровадженні у сільськогосподарське виробництво інтенсивних методів господарювання, що базуються на методах ефективного виробництва продукції, використання нової прогресивної техніки та технологій, які можна та доцільно об'єднати у систему.

Сьогодні основними причинами низької конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках є низька питома вага інновацій, відсутність дієвих механізмів стимулювання їх розробки та реалізації, недостатній рівень агротехнологій і технологій переробки сільськогосподарської продукції, обмежене використання аграрними підприємствами власних інноваційних розробок, низький рівень інформованості про інноваційні розробки та можливості їх використання.

В аграрній сфері інноваційний процес є єдиним та безперервним потоком перетворення конкретних селекційних, агрохімічних, технічних і технологічних ідей, які базуються на наукових розробках, у нові сорти, гібридні породи тварин, хімічні та біологічні препарати, технології чи окремі її складові та безпосереднє їх використання у виробництві.

Основні чинники, які стимулюють інноваційну активність в аграрній сфері:

- економічна та політична стабільність;
- досконала законодавча база, що регламентує відносини учасників інноваційного процесу;
- наявність власних фінансових, матеріально-технічних ресурсів та можливість залучення зовнішніх інвестицій;
- високий фаховий рівень кадрового складу та можливість здійснювати перепідготовку та підвищення кваліфікації відповідно до сучасних вимог;
- наявність сучасної інформаційної системи, що може забезпечити збір, зберігання та надання корисної інформації про наявність наукових розробок та інновації інноваційних проектів;
- досконала система заходів, що мінімізують технологічні та інноваційні ризики;

– мотивація товаровиробників в освоєнні інновацій.

Для аграрних підприємств запровадження інновацій у виробництво – це передусім:

– впровадження нових технологій виробництва сільськогосподарської продукції;

– застосування нових, більш продуктивних порід у тваринництві та нових сортів рослин, більш продуктивних і стійкіших до хвороб та несприятливих до природно-кліматичних проявів;

– використання біотехнологій, які дають змогу отримати більш якісні, корисні продукти, що мають оздоровчий та профілактичний ефект;

– застосування нових технічних засобів та технологій обробітку ґрунту, очистки і зберігання сировини;

– застосування енергозберігаючих технологій, застосування екологічних інновацій, які відповідно дають змогу збільшити врожайність, продуктивність, мінімізувати витрати та гарантувати безпеку навколишнього середовища.

Інноваційні процеси в агропромисловому виробництві мають свою специфіку. Вони відрізняються різноманіттям регіональних, галузевих, функціональних, технологічних і організаційних особливостей.

Так, наприклад, Аграрні інновації (агроінновації) – це інновації, що реалізуються в аграрному секторі економіки з метою підвищення ефективності його діяльності та забезпечення стабільного розширеного відтворення агропромислового виробництва, реалізацією в господарську практику результатів досліджень і розробок у вигляді нових сортів рослин, порід і видів тварин і птиці, нових технологій в рослинництві, тваринництві і переробній промисловості, нових добрив і засобів захисту рослин і тварин, нових методів профілактики і лікування тварин і птиці, нових або покращених продуктів харчування, матеріалів, нових форм організації і управління різними сферами економіки, нових підходів до соціальних послуг, що дозволяють підвищити ефективність виробництва.

На інноваційні процеси в сільському господарстві мають безпосередній вплив особливості сільськогосподарського виробництва. Адже, як нам відомо, в аграрній сфері основним фактором виробництва є земля, тому ця сфера виробництва має низку специфічних особливостей порівняно з іншими галузями, зокрема: тісний зв'язок із відтворенням живих організмів, сезонний характер виробництва, високий рівень ризиків тощо.

З огляду на це, до особливостей інновацій, які впроваджуються в аграрних підприємствах належать:

– значна тривалість процесу розробки та переважно поліпшувальний характер інновацій

– ключова роль науково-дослідних установ у процесі розробки інновацій

– врахування природно-кліматичних умов

– регіональний характер розробки інновацій

Головною причиною гальмування інноваційного розвитку аграрних підприємств в Україні є брак фінансових ресурсів.

Проте існує ряд інших причин таких, як:

- спад платоспроможного попиту на вітчизняну продукцію з боку держави та підприємницького сектору,
- непривабливість вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів через невміння держави фінансово грамотно спрямувати грошові потоки,
- негативний вплив інфляційних процесів,
- високі відсоткові ставки за банківські кредити,
- неплатоспроможність замовників,
- економічний ризик,
- недосконала нормативно-правова база регулювання інноваційної діяльності, яка є фрагментарною, нецілісною і суперечливою та інші економічні та політико-правові проблеми.

Світові тенденції виразно окреслюють три напрями інноваційної діяльності в аграрному виробництві: традиційне; органічне; генетично-модифіковане.

Інноваційну активність у напрямі зростання традиційного виробництва необхідно розглядати невід'ємною складовою процесу поліпшення результативних показників господарювання, продуктивності праці, фондівіддачі основних видів техніки і забезпеченості ними.

Стратегічні перспективи виробництва генетично-модифікованої продукції (ГМП) є обмежені через недостатність науково-обґрунтованої інформації про гарантії безпеки ГМП для людини.

Аналіз і узагальнення дали змогу дійти висновку, що економічно найефективнішими напрямом інноваційного аграрного розвитку є виробництво органічної продукції. Воно не потребує значного стартового капіталу та великих поточних витрат на купівлю сировини і посадкового матеріалу, експлуатаційних, енергетичних та інших видатків

Інноваційний розвиток національного АПК необхідно розглядати як стратегічне завдання, а всі заходи, що передбачають досягнення цього завдання, як пріоритетні.

Тобто їх повинні фінансувати, насамперед, не лише з державного і місцевих бюджетів, а й за рахунок коштів приватних інвесторів, оскільки мова йде про якісно новий чинник зростання агропромислового виробництва й ефективного вирішення продовольчої проблеми в державі.

Наразі в аграрному секторі набуває поширення інноваційна стратегія довгострокового розвитку на засадах зрівноваженого розвитку (більш відома як стійкий розвиток (Sustainable development), яка є загальною концепцією щодо необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі.

Ця концепція зумовлена виникненням нового виду інновацій — екоінновації.

До них належить виробництво екологічно чистої продукції, використання технологій – «дружніх» до довкілля, ресурсозберігаючих технологій виробництва, концепція управління «зелений офіс», концепція «екоефективності», модель «чисте виробництво», новий системний екологічний

дизайн і спеціальне маркування продукції, що забезпечують високий рівень екологічної безпеки виробництва, продукції та послуг при одночасному зміцненні конкурентних позицій бізнесу.

На впровадження екоінновацій на підприємствах впливають різноманітні чинники, які одночасно як перешкоджають, так і сприяють їх розвитку, зокрема такі, як:

Організаційно-економічні:

- нестача інвестиційних ресурсів для фінансування інноваційних проектів, відсталість матеріальної і науково-технічної бази,
- відсутність резервних потужностей,
- домінування спрямованості економічних інтересів підприємця на звичайне виробництво;

Фінансово-кредитні:

- недоступність фінансових ресурсів,
- недосконалість системи оподаткування інноваційної діяльності,
- існуючі високі відрахування з фонду оплати праці;

Політико-правові:

- мінливість і нестабільність законодавчої бази,
- існування обмежень з боку податкового, патентно-ліцензійного законодавства;

Управлінські:

- недосконала структура управління,
- переважання вертикальних потоків інформації,
- орієнтація виробників на вже існуючі ринки та короткострокову окупність інвестицій, неузгодженість інтересів учасників інноваційних процесів;

Соціально-психологічні:

- страх і опір змінам, що можуть спричинити негативні наслідки для колективу підприємства,
- небажання змінювати існуючі способи виробництва, робочі місця, поведінку та традиції, невизначеність.

На нашу думку, застосування екоінновацій в аграрному секторі, які дають змогу краще використовувати первинні природні ресурси, безумовно, поліпшить екологічну ситуацію у сільських регіонах, сприятиме формуванню стійких мережевих структур з підтримки й просування передового досвіду в галузі екоефективності, збереженню і створенню нових робочих місць, підвищенню якості життя населення.

Таким чином, за умов глобалізації економічних процесів, важливими напрямками розвитку інноваційної діяльності в АПК є застосування біотехнології як об'єкту інновацій, енерго та ресурсозберігаючих технологій.